

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego w obrębie ewidencyjnym Świąte, gmina
Stargard**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

WROCLAW 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Metody pracy.....	3
1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP	4
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP	4
2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	4
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego	9
2.4. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu	14
3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	14
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko.....	16
4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska.....	16
4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania	19
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	19
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	19
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko.....	20
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu MPZP	21
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	21
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	22
8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami	22
9. Streszczenie	25
10. Wykorzystane materiały	26

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP). Integralną częścią prognozy jest załącznik graficzny obejmujący granicami teren planu miejscowego.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP, który został zainicjowany uchwałą nr XIV/131/12 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 3 lutego 2012 r.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków, jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Metody pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;

- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska zgodnie z przyjętymi założeniami przedstawiono również w formie tabelarycznej oraz na rysunku prognozy.

1.3. Informacje o zawartości, głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczenie części terenów niezabudowanych (tereny użytków rolnych) na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. W planie miejscowym ustala się podstawowe wymogi dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Definiuje się również zasady ochrony środowiska kulturowego, sposób zagospodarowania terenów oraz zasady ich wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Zachowuje się w obecnym stanie dolinę rz. Krąpiel wraz z jej obudową biologiczną, a także część terenów rolnych.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji MPZP

2.1 Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Obszar opracowania obejmuje teren o powierzchni 32 ha mieszczący się w obrębie geodezyjnym Święte, w gminie wiejskiej Stargard, na południowy-wschód od miasta Stargard. Wyznacza go przebieg drogi ekspresowej S10 od południa, dolina rz. Krąpiel od północy, droga krajowa nr 20 i drogi gminne od wschodu oraz użytki rolne od zachodu.

Gmina Stargard położona jest w powiecie stargardzkim, w województwie zachodniopomorskim. Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego, obszar gminy Stargard należy do prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego i makroregionu Pobrzeża Szczecińskiego oraz fragmentu Pojezierza Południowobałtyckiego. W granicach analizowanego obszaru przebiega granica pomiędzy mezoregionami Równina Nowogardzka i Równina Pyrzycko-Stargardzka.

Przedmiotowy teren położony jest na lewym brzegu rz. Krąpiel, która w granicach opracowania tworzy rozgałęzienie. W obrębie terasy znajduje się pozostałość po starorzeczu stanowiącym ślad po dawnym przebiegu rzeki. Dolinę wypełniają użytki rolne wykształcone w głównej mierze jako łąki i pastwiska. Znaczna część użytków wykorzystywana jest w postaci upraw polowych. W zachodniej części terenu mieści się sad, natomiast w widłach Krąpeli uprawy szklarniowe. Osadnictwo skupia się we wschodniej części terenu, wzdłuż drogi krajowej i gminnej. Zabudowę reprezentują wolnostojące budynki jednorodzinne wraz z towarzyszącymi im obiektami gospodarczymi. Dopełnieniem funkcji mieszkaniowej są obiekty usługowe.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Północna część obszaru znajduje się w dolinie rz. Krąpiel. Rzeka została częściowo przekształcona na skutek wyprostowania koryta i utworzenia kanału. W wyniku tego utworzyły się dwie odnogi o sztucznym i naturalnym przebiegu, które na terenie planu zbiegają się i łączą ze sobą. W obrębie doliny rzecznej rzędne terenu wynoszą ok. 21 m n.p.m. Terasa zalewowa położona jest na wysokości ok. 22-23 m n.p.m. Południową i wschodnią część terenu tworzy wysoczyzna morenowa o dewiacjach względnych rzędu 5 m. Położna jest ona na wysokości ok. 23-26 m n.p.m. Teren w dużej mierze zagospodarowany jest rolniczo. Przekształcenia antropogeniczne rzeźby terenu w obrębie wysoczyzny polegają na wykonaniu wykopów, nasypów i wyrównaniu terenu potrzeby osadnictwa i budowy szlaków drogowych.

Teren wsi Święte jest fragmentem moreny dennej rozciętej wzdłuż granicy północnej doliną rzeki Krąpieli. Osady w dolinie reprezentowane są przez utwory organiczne z dużym udziałem materiału napływowego mineralnego. Pozostała część budują osady moreny dennej w większości w warstwach powierzchniowych reprezentowane przez piaski zaglinione podścielone na głębokości do 100-150 cm glinami. W obrębie dolinnym, gdzie występują osady rzeczne panują stosunkowo niekorzystne warunki dla posadawiania obiektów inżynierskich za sprawą mało nośnych gruntów i płytko zalegającego zwierciadła wody gruntowej. W obrębie występowania glin i na obszarze wysoczyznowym, pokrytym formacjami piaszczysto-żwirowymi, panują korzystne warunki dla rozwoju osadnictwa.

Na omawianym terenie nie występują naturalne zagrożenia geologiczne związane z osuwaniem się mas ziemnych. Nie występują tu udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe

Teren planu znajduje się w zlewni rz. Iny, prawego dopływu Odry. Do Iny wpływa Krąpiel, która przebiega obszaru planu płynąc w kierunku zachodnim. Rzeka jest częściowo uregulowana tworząc proste koryto o stromych i pozbawionych roślinności skarpach tworząc kanał pełniący funkcję upustu wód z piętrzenia rzeki. Sieć hydrograficzna terenu jest wzbogacona o rowy melioracyjne na terenach rolnych oraz rowy przydrożne zbierające wody opadowe i roztopowe z terenów dróg.

Fragment terenu planu zagrożony jest powodzią. Wały przeciwpowodziowe znajdujące się w Krąpieli są w większości wałami IV klasy przeznaczonymi głównie do ochrony użytków zielonych. Projektowane są one głównie jako wały „letnie” tzn. projektowane na wystąpienie przepływów o prawdopodobieństwie przekroczenia $p=10\%$. W przypadku wystąpienia większych przepływów (do $Q_p=1\%$ włącznie) istnieje niebezpieczeństwo przelania się wód powodziowych przez koronę wału. Zakres przestrzenny zjawisk powodziowych przedstawiony został na mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, opublikowanych w dniu 15 kwietnia 2015 r.. Na mapach zaprezentowano m.in. granice obszaru szczególnego zagrożenia powodzią $Q_{10\%}$ (tzw. woda dziesięcioletnia) i $Q_{1\%}$ (tzw. woda stuletnia) oraz granice obszaru zagrożonego powodzią $Q_{0,2\%}$ (raz na 500 lat) z uwzględnieniem głębokości wody.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią.

Zaprezentowany zasięg wód powodziowych pozwala stwierdzić, że obszary zabudowane na terenie planu nie są zagrożone podtapianiem.

Badany obszar znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie PLRW60002019889 – Krąpiel od Kani do Ujścia.

Wody podziemne

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 7 (PLGW69007).

Obszar gminy Stargard posiada korzystne warunki hydrogeologiczne. Analizowany teren w całości leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 123. Jest to czwartorzędowy zbiornik międzymorenowy Stargard- Goleniów o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych wielkości $38,4\text{m}^3/\text{d}/\text{km}^2$.

Międzyglinowy poziom wodonośny ma regionalne rozprzestrzenienie i jest głównym użytkowym poziomem wodonośnym w utworach czwartorzędowych. Poziom ten przykryty jest pakietami glin piaszczystych zlodowacenia północnopolskiego o miąższości od 5 do 50 m. Poziom ten zbudowany jest z piasków średnioziarnistych ze żwirem i piasków drobnoziarnistych związanych z utworami fluwioglacjalnymi. Międzyglinowy poziom wodonośny występuje na całym obszarze gminy Stargard i jest ujęty jako poziom eksploatacyjny na większości ujęć w gminie. Wydajności studni z tego poziomu zależą od miąższości oraz współczynnika filtracji warstwy wodonośnej i na terenie gminy wahają się w szerokim zakresie od 10 do $90\text{m}^3/\text{h}$.

Wody ujmowane z poziomu międzyglinowego nie wymagają skomplikowanego uzdatniania, jedynie prostego poprzez napowietrzanie i filtrację, z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej zawartości żelaza - do $5\text{mg}/\text{dm}^3$ oraz manganu - do $0,4\text{mg}/\text{dm}^3$. Są to wody średniej jakości.

Zasilanie poziomów czwartorzędowych odbywa się głównie poprzez infiltrację opadów atmosferycznych przez warstwę osadów słabo przepuszczalnych lub poprzez przesączanie wód z poziomów nadległych. Strefy bezpośredniej alimentacji znajdują się w rejonie Stumian, Sowna i Podlesia w dolinie rzeczno-rozlewiskowej, gdzie na powierzchni terenu występują piaski, oraz w dolinie rzeki Iny na północ od Stargardu.

Na terenie wsi Święte brak jest studni wierconych. Północna część rozpatrywanego terenu znajduje się w strefie pośredniej ujęcia wody „Stargard-Południe”. Na tym obszarze obowiązują ograniczenia zawarte w rozporządzeniu nr 2/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Stargard-Południe” w Stargardzie.

Klimat lokalny

Według rejonizacji klimatycznej Cz. Koźmińskiego dla dawnego województwa Szczecińskiego gmina Stargard leży w krainie VII Goleniowsko - Pyrzyckiej. Parametry meteorologiczne opracowane zostały na podstawie danych pochodzących ze stacji w Lipkach. Gmina kształtuje się pod wpływem klimatu kontynentalnego. Podstawowe parametry meteorologiczne krainy:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi $7,5 - 8,0\text{ }^{\circ}\text{C}$, w okresie wegetacyjnym $13,6-14,0\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- długość okresu wegetacyjnego przeciętnie trwa 217 - 224 dni,
- początek okresu wegetacyjnego przypada średnio na dni 31.III-5.IV, a koniec 3-5 XI;
- niedosyt wilgotności powietrza w okresie wegetacyjnym wynosi $5,5 - 4,5\text{ hPa}$,
- średnia roczna wartość wilgotności względnej powietrza wynosi $80 - 82\%$,
- średnia roczna suma opadów wynosi $500 - 600\text{ mm}$, w okresie wegetacyjnym $350-400\text{ mm}$,
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi $36 - 50$,
- średnia w roku liczba dni gorących (powyżej $25\text{ }^{\circ}\text{C}$) wynosi $13 - 16$,
- pierwsze przymrozki średnio występują około 25.X, ostatnie około 25.IV,
- długość okresu bezprzymrozkowego wynosi około $180 - 185$ dni,

- średnia data początku zimy przypada na 5.I, a końca zimy na 23.II. Zima trwa średnio 50 dni,
- średnia roczna prędkość wiatru wynosi 4,5 - 3,9 m/sek, z max w III (4,9 m/sek.), min w VIII (3,1 m/sek.),
- średnia liczba dni z silnymi wiatrami wynosi 25.

Na obszarze gminy dominują wiatry południowo - zachodnie. Najrzadziej notowane są wiatry z kierunku północno - wschodniego.

Na terenie wysoczyzny występuje klimat miejscowy charakterystyczny dla powierzchni użytkowanej rolniczo. Jest to topoklimat wietrzny, cechujący się dobrymi i przeciętnymi warunkami solarnymi, dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi, bardzo dobrym przewietrzaniem oraz małą częstotliwością występowania mgieł. Tereny te cechują się korzystnymi warunkami dla osadnictwa, a także prowadzenia gospodarki rolnej.

W rejonie doliny rz. Krąpieli panuje klimat wilgotny i zastoiskowy. Cechują go pogorszone warunki solarne, termiczne i wilgotnościowe, dużą częstotliwością występowania mgieł i słabą wentylacją, przez co warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń są utrudnione. Może tu występować niekorzystne zjawisko inwersji termicznej.

Gleby

Użytki rolne w gminie Stargard zajmują 73,7 % ogólnego areалу gminy. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne. Gleby gminy należą do najlepszych w województwie. Cały obszar położony jest na terenie 7-ego regionu glebowo-rolnego, określonego jako Region Pyrzycki. Oprócz gruntów ornych, niewielki obszar powierzchni ogólnej użytków rolnych, zajmują użytki zielone. W większych kompleksach występują one wzdłuż cieków.

Na terenie planu występują głównie gleby brunatne, zbudowane z piasków gliniastych lekkich. Przeważają tu użytki wyodrębnione geodezyjnie jako role RIIIb, RIVa, RIVb, S-RIVa (sady), RV. Północną część terenu pokrywają pastwiska III i IV klasy bonitacyjnej. Łąki występują w południowo-wschodnim krańcu obszaru opracowania. Gleby III i IV chronione przed zmianą użytkowania na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Większość gleb wykorzystywana jest rolniczo w postaci upraw polowych i szklarniowych, sadów i pastwisk.

Świat przyrody

Pod względem przyrodniczym przedmiotowy teren charakteryzuje się przeciętną wartością. Szatę roślinną tworzą użytki rolne wykształcone jako pola uprawne, łąki i pastwiska. Agrocenoza, czyli ekosystem rolny, charakteryzuje się niewielkimi wartościami przyrodniczymi. Ekosystem gruntów ornych cechuje się ujednoliceniem gatunkowym i wiekowym roślin. Powoduje to, że środowisko takie jest mało stabilne i podatne na degradację. Zachowuje jednak zdolność do regeneracji za sprawą wysokich wartości produkcyjnych podłoża.

Na terenach zabudowanych i w ciągach komunikacyjnych obecne są nasadzenia drzew i krzewów o funkcjach ozdobnych. Licznie występują również drzewa owocowe, których największe zgrupowania napotyka się w sadach.

Walory przyrodnicze omawianego terenu podnoszą spontaniczne zbiorowiska drzew i krzewów, które rozwijają się na nieużytkowanych terenach rolnych, w północnej części rozpatrywanego obszaru.

Przez teren planu przepływa stosunkowo najmniej cenny przyrodniczo odcinek rz. Krąpiel. Część koryta rzeki została wyprostowana i praktycznie pozbawiona roślinności. Wzdłuż doliny Krąpieli przebiega lokalny korytarz migracyjny, której południowa odnoga

zachowuje naturalny charakter tworząc malownicze, porośnięte roślinnością menadry. Wśród drzew porastających brzegi rzeki wyróżniają się olchy i wierzby.

Funkcjonowanie korytarza jest częściowo upośledzone za sprawą wzrastającej presji antropogenicznej przejawiającej się rozwojem zabudowy i intensywnym rolnictwem. Szlaki komunikacyjne, obiekty kubaturowe oraz ogrodzenia działek ograniczają swobodną migrację gatunkową.

Tereny podmokłe – rozlewiska rz. Krąpiel mogą stanowić dogodne miejsca występowania płazów. Tereny rolne z kolei są miejscem bytowania ptaków. Mogą tu być obecne ptaki należące przede wszystkim do rzędu wróblowych, a więc pospolite gatunki krajobrazu rolnego np. pliszka żółta, trznadel, skowronek, świergotek łąkowy, rudzik, szpak, szczygieł.

Zgodnie z dostępnymi danymi opisującymi walory przyrodnicze gminy (opracowania pt. „Waloryzacja przyrodnicza gminy Stargard Szczeciński”, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 1999 r., „Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego”, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 2010 r., przestrzenne rozmieszczenie obiektów przyrodniczo cennych udostępnione na portalu <http://www.geoprzyroda.pl/imap/>), na przedmiotowym terenie nie identyfikuje się stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Nie występują tu również chronione siedliska przyrodnicze i inne cenne przyrodniczo obiekty.

W sąsiedztwie terenu planu znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty) Natura 2000 „Dolina Krąpeli” PLH320005. Za obszar Natura 2000 uznaje się obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej. Ostoja obejmuje kręty, wąski i głęboko wcięty w wysoczyznę dennomorenową fragment doliny rzeki Krąpiel. Rzeka ma naturalne koryto z wartkim nurtem, dno piaszczysto-kamieniste (także z głazami narzutowymi), silnie meandruje. W wodzie występuje krasnorost *Hildenbrandia rivularis*. Wzdłuż brzegów wąskie pasy szuwarów, ziołorośli i zbiorowisk welonowych. W północnej części doliny, jej dno i zbocza pokryte są bardzo bogatymi florystycznie łągami jesionowo-olszowymi, grądami i kwaśnymi buczynami. W części południowej łągi wierzbowo-topolowe oraz jesionowo-olszowe sąsiadują z wilgotnymi łąkami ekstensywnie użytkowanymi. Tutaj też na zboczach w wielu miejscach wykształcają się płaty kwiatnych muraw kserotermicznych i napiaskowych oraz ciepłolubne zarośla z rzędu *Prunetalia*. Ze względu na trudną dostępność lasów, w wielu miejscach struktura i skład drzewostanów ma naturalny charakter (ze zróżnicowaniem wiekowym i wywrotami). Wiele potężnych drzew (głównie dębów i buków), w tym 9 uznanych za pomniki przyrody.

Obszar planu częściowo znajduje się w zasięgu dwóch planowanych form ochrony obszarowej: obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Iny” OCK-1 (północny kraniec obszaru) oraz zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina rzeki Krąpeli” ZPK-1 (część zachodnia zespołu). Celem planowanego obszaru chronionego krajobrazu jest zachowanie krajobrazu dolinnego z istniejącymi panoramami, ochrona cennych gat. roślin i zwierząt, oraz zapobieżenie ich degradacji. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy planuje się w celu ochrony krajobrazu doliny rzeki Krąpeli, na jej odcinku przełomowym, miejsc występowania zróżnicowanych fitocenoz.

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZZ

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe),
- pogorszenie klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu,
- zanieczyszczenie wód powodowane niedostatecznym skanalizowaniem obszarów wiejskich.

Powietrze atmosferyczne

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska z siedzibą w Szczecinie. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Stargard znajduje się w strefie zachodniopomorskiej.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli

stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Aktualnie dostępne wyniki badań dostępne są na witrynie internetowej www.wios.szczecin.pl i obejmują rok 2013 (opracowanie pt. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2013 rok”). W odniesieniu do większości substancji nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń na terenie strefy zachodniopomorskiej.

Na podstawie klasyfikacji stref województwa zachodniopomorskiego według kryteriów ochrony zdrowia, strefa zachodniopomorska pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5}, benzeny, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Pod względem poziomu benzo(a)pirenu strefę zakwalifikowano do grupy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

W wyniku oceny za rok 2013 pod kątem stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu i ozonu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin strefę zaliczono do klasy A. Oznacza to, że nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu wyżej wymienionych substancji.

Ocena jakości powietrza na obszarze MPZP

Na opisywanym terenie źródłem zanieczyszczeń atmosferycznych są emisje pochodzące ze spalania paliw do celów grzewczych oraz transportu samochodowego. Należy przypuszczać, że jakość powietrza będzie lepsza w porównaniu z terenami zabudowanymi o dużej koncentracji.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1).

Na badanym obszarze identyfikuje się tereny chronione przed hałasem. Należą do nich tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, wielorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej. Głównym źródłem hałasu na terenie opracowania jest droga krajowa nr 10 i przebiegająca przy południowej granicy obszaru droga ekspresowa S10. Nie wyróżnia się źródeł hałasu przemysłowego, kolejowego i lotniczego.

Tab. 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Na terenie planu nie były prowadzone pomiary poziomu hałasu. Należy jednak przypuszczać, że tereny zabudowy mieszkaniowej znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o najwyższym natężeniu ruchu będą zagrożone przekroczeniem dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku.

W roku 2008 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie wykonał pomiary poziomu hałasu w otoczeniu drogi krajowej nr 10 w Stargardzie (poza obszarem planu). Poziom hałasu całodobowego wyrażony wskaźnikiem L_{DWN} wynosił wówczas 71,6 dB, natomiast hałas w porze nocnej (wskaźnik L_N) 69,8 dB. Takie natężenie hałasu powoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach zabudowy mieszkaniowej położonych w bliskim sąsiedztwie drogi nawet o kilka decybeli. Należy zaznaczyć, że badania te są nieaktualne, a aktualny poziom hałasu uzależniony jest od liczby pojazdów zmierzających pokonujących drogę od i do przejścia granicznego, stanu technicznego pojazdów, stanu nawierzchni, a także kultury jazdy kierowców. Istotną zmianą w kształtowaniu się ruchu samochodowego, a tym samym emisji hałasu, było oddanie do użytku obwodnicy Stargardu - drogi ekspresowej nr 10.

Jakość wód powierzchniowych

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 roku wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych oraz rozporządzeniem z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Na stan wód w województwie zachodniopomorskim wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną

zanieczyszczeń jest występowanie obszarów nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo.

Wody powierzchniowe są narażone na zanieczyszczenie różnymi substancjami chemicznymi, a wśród nich chemicznymi środkami ochrony roślin (pestycydami), które są powszechnie stosowane we współczesnym rolnictwie. Część cieczy roboczej stosowanej podczas oprysków nie trafia na rośliny, lecz opada na glebę. Występują także zjawiska znoszenia cieczy roboczej przez wiatr oraz odparowywania substancji aktywnych, których konsekwencją jest przenoszenie zanieczyszczeń na dalsze obszary. Po dostaniu się do gleby środki ochrony roślin mogą ulegać różnorodnym zjawiskom fizykochemicznym takim, jak adsorpcja, reakcje rozkładu i wiązanie się ze składnikami gleby. Zakres i dynamika tych zjawisk w dużym stopniu zależą od ilości i częstotliwości oprysków, właściwości substancji aktywnych, rodzaju gleby i klimatu. Niemniej skutkiem tych procesów jest spływ powierzchniowy (np. po opadach deszczu) oraz migracja środków ochrony roślin poprzez profil glebowy, co w rezultacie powoduje zanieczyszczenie cieków i zbiorników wodnych znajdujących się w pobliżu opryskiwanych pól. Problem ten w największym stopniu dotyczy tych obszarów (zlewni), na których czynniki takie, jak intensywna produkcja rolnicza, właściwości gleby, ukształtowanie terenu i kierunki spływu wód powodują gromadzenie się zanieczyszczeń z pól.

Badany obszar znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych (JCW) o kodzie PLRW60002019889 „Krępiel od Kani do ujścia”. Są to wody o statusie wód silnie zmienionych. Stan oceniony jest jako zły. Są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Ocenia się, że z uwagi na planowane działania w zakresie realizacji inwestycji powodujących zmiany w charakterystykach fizycznych JCW, służące wyższemu celom społecznym, tj. ochrona przeciwpowodziowa, niemożliwe jest osiągnięcie przez JCW założonych celów środowiskowych.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie zagospodarowania dorzecza Odry” (MP z 2011 r. Nr 40 poz. 451). Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Badania jakości wód powierzchniowych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. Aktualne wyniki badań można odnaleźć w publikacji pt. „Ocena

jakości wód powierzchniowych w województwie zachodniopomorskim w latach 2010-2012”. Przepływająca przez teren planu rz. Krąpiel badana była w roku 2010. W klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych rzeka oceniona została w klasie II (według skali pięciostopniowej). Stan ekologiczny oceniony został jako dobry i powyżej dobrego (obowiązuje skala pięciostopniowa).

Jakość wód podziemnych

Na obszarze województwa zachodniopomorskiego prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Ocena jakości wód wykonywana jest w oparciu o rozporządzenie Ministra środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.

Na terenie objętym planem nie prowadzi się badań jakości wód gruntowych. Można spodziewać się przenikania do środowiska gruntowo-wodnego substancji chemicznych zawartych w używanych w gospodarce rolnej nawozach organicznych i środkach ochrony roślin. Substancje te mogą również przedostawać się na tereny sąsiednie wraz ze spływem powierzchniowym z pól uprawnych.

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 7 (PLGW69007). Stan ilościowy i jakościowy tych wód oceniony jest jako dobry. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Dostępne dane obejmują badania jakości wód podziemnych w powiecie stargardzkim przeprowadzone zostały w roku 2011 w miejscowości Sułkowo (gm. Stargard, ok. 4 km na wschód od terenu planu). W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono występowanie wód zadowalającej jakości (III klasa, przy czym obowiązuje skala pięciostopniowa: I – jakość bardzo dobra, II- jakość dobra, III – jakość zadowalająca, IV – jakość niezadowalająca, V – jakość zła). Stan chemiczny wód został oceniony jako dobry.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie zagospodarowania dorzecza Odry” (MP z 2011 r. Nr 40 poz. 451). Dla wód podziemnych ustalono następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu ministra środowiska z dnia 9 września 2002 w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi.

Gleby użytkowane rolniczo objęte są monitoringiem jakości prowadzonym przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Zgodnie z założeniami programu monitoringu badania właściwości gleb wykonywane są w cyklach co 5 lat, natomiast jeden, pełen cykl badawczy, obejmujący pobór prób, analizę oraz ocenę i

zobrazowanie wyników badań, realizowany jest w okresie trzyletnim. W latach 2005–2007 wykonany został trzeci cykl badań jakości gleb. Poprzednie badania jakości gleb wykonano w latach 1995–1997 oraz w latach 2000–2002. Krajowa sieć monitoringu gleb użytkowanych rolniczo na obszarze województwa zachodniopomorskiego obejmuje 9 punktów badawczych (profilu glebowych), w których oznaczanych jest około 40 parametrów fizykochemicznych, w tym zawartość: kadmu, miedzi, niklu, ołowiu i cynku oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych WWA.

Wyniki badań zawartości metali ciężkich w badanych glebach, przeprowadzone w latach 1995, 2000 i 2005 wskazywały, że zawartość kadmu, miedzi, niklu, ołowiu i cynku w glebach była niska, kształtowała się na poziomie stopnia 0, odpowiadającego wartościom naturalnym obserwowanym w glebach, i nie ulegała większym zmianom.

2.4. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu

W przypadku braku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zagospodarowanie będzie odbywać się na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W dokumentach tych utrzymuje się część terenów jako niezabudowane z przeznaczeniem na działalność rolniczą. Są to tereny doliny Krąpieci i jej sąsiedztwa, a także pas terenu wzdłuż drogi ekspresowej. Zachowanie funkcji rolnej spowoduje utrzymanie jakości środowiska w dotychczasowym stanie. Zachowanie pokrywy glebowej i powierzchni biologicznie czynnej, będącej miejscem wzrostu roślin, należy ocenić pozytywnie.

Część terenów położonych w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowanych przeznacza się na zabudowę mieszkaniową. Przekształcenia w przestrzeni obejmą zniszczenie pokrywy glebowej (nastąpi zaprzestanie rolniczego wykorzystania gleb), zmiany w przypowierzchniowej warstwie rzeźby terenu (wykopy pod fundamenty budynków), pojawienie się formacji zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie). Zwiększy się hałas komunikacyjny za sprawą zwiększonej liczby przejazdów, a także emisja zanieczyszczeń do atmosfery powodowana pracą instalacji do ogrzewania budynków.

3. Analiza ustaleń projektu planu miejscowego i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie omawianego dokumentu dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przyszłego zagospodarowania na środowisko, istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, ochrony klimatu akustycznego, ochrony powietrza atmosferycznego, a także możliwości kształtowania terenów zieleni.

W zakresie ograniczenia potencjalnych uciążliwości ze strony terenów usługowych na tereny sąsiednie, ustala się, że działalność przedsięwzięć lokalizowanych na przedmiotowym obszarze nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny. Zapis ten zgodny jest z art. 144 ustawy Prawo ochrony środowiska: eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Poszczególne inwestycje w obrębie obu jednostek przestrzennych poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W celu ochrony klimatu akustycznego, w planie ustala się maksymalne dopuszczalne poziomy dźwięku na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Ma to na celu ochronę tych terenów przed nadmiernym hałasem.

Zabudowa mieszkaniowa sytuowana w południowej części obszaru planu może być narażona na hałas powodowany ruchem samochodowym na drodze ekspresowej. Wzdłuż tej drogi nie wybudowano ekranów akustycznych a otwarta przestrzeń użytków rolnych sprzyja rozprzestrzenianiu się hałasu. Zaznacza się, że nie dokonywano pomiarów hałasu w otoczeniu tej trasy. Ewentualne uciążliwości zależą m.in. od liczby poruszających się drogą ekspresową pojazdów, ich rodzaju oraz stanu technicznego samochodów. W przypadku stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach planowanej zabudowy mieszkaniowo-usługowej, zarządca drogi będzie zmuszony do podjęcia działań mających na celu ograniczenie uciążliwości (budowa przegród akustycznych, wprowadzenie zieleni izolacyjnej, zmiana organizacji ruchu itp.).

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią.

Na terenie planu stwarza się warunki dla wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej.

Pobór wody odbywać się będzie za pośrednictwem istniejącej na terenie gminy sieci wodociągowej.

Wprowadza się obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Takie ustalenia są korzystne dla zabezpieczenia wód powierzchniowych i podziemnych przed przenikaniem zanieczyszczonych wód. Zastrzega się jednak, że do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych. Nieprawidłowo eksploatowane i nieszczelne zbiorniki stanowią poważne zagrożenie dla jakości wód podziemnych.

Przepisy prawne nakazują odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w przypadku możliwości podłączenia terenu do sieci kanalizacji deszczowej. Oprócz tego dopuszcza się możliwość retencjonowania takich wód w obrębie działki własnej inwestora. Zgromadzone wody mogą być wykorzystane do celów gospodarczych.

W zakresie odprowadzania wód z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego).

Ustalenia planu wprowadzają obowiązek pozyskiwania ciepła w oparciu o rozwiązania indywidualne. Pojawiają się nowe emitery zanieczyszczeń w postaci kotłowni, które zbiorczo będą obsługiwać mieszczące się na terenie planu obiekty lub instalacje indywidualnych w poszczególnych budynkach. W celu ograniczenia szkodliwej emisji zanieczyszczeń do atmosfery preferowane są paliwa płynne oraz stałe o niskim zasiarczeniu. Korzystne jest

wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii np. w formie kolektorów słonecznych lub paneli fotowoltaicznych na dachach budynków, które są dopuszczone na terenie planu.

Gromadzenie i utylizacja odpadów odbywać się będzie zgodnie z przyjętą polityką gminy Stargard.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Morfologia oraz podłoże geologiczne w miejscach planowanej zabudowy, zasadniczo nie tworzą przeszkód dla wprowadzania zabudowy i sytuowaniu obiektów infrastruktury technicznej. Tereny te sytuuje się poza zasięgiem możliwego występowania zjawisk powodziowych. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stargard Szczeciński”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu planu na środowisko

4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu planu miejscowego na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania polegać będą na przekształceniu części przestrzeni terenów rolnych i nieużytkowanej zieleni w krajobraz zurbanizowany. W miejscu zbiorowisk ruderalnych pojawią się obiekty kubaturowe, elementy sieci infrastruktury technicznej i drogowej. Na terenach tych dopuszcza się możliwość wprowadzania zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiają zapisy ustalające obowiązek pozostawienia powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Tereny te nie będą pełnić niewielką rolę w systemie przyrodniczym gminy. W wyniku wprowadzenia zabudowy różnorodność biologiczna terenu opracowania ulegnie spadkowi.

Rozpatrując przestrzenny rozkład linii zabudowy stwierdza się, że część rozwiniętych spontanicznie zbiorowisk roślinnych, w tym drzewostanu, kolidować będzie z planowaną zabudową. Niektóre drzewa mogą zostać wycięte, aczkolwiek niewykluczone jest, że zostaną one zachowane i włączone do systemu terenów zieleni urządzonej obszarów zabudowanych.

Zachowuje się najcenniejsze przyrodniczo tereny, mianowicie dolinę rz. Krąpiel wraz z jej obudową biologiczną i jej rozlewiskami. Znajdujące się tam zbiorniki wodne oraz naturalnie rozwinięte skupiska zieleni, nie będą zagrożone antropopresją. Na terenach tych obowiązuje zakaz zabudowy. Funkcjonowanie korytarza migracyjnego ciągnącego się doliną Krąpieli, nie będzie zagrożone.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje przekształcenie morfologii terenu w związku z koniecznością wykopania fundamentów budynków, a także przeprowadzenia ewentualnych niwelacji na potrzeby utworzenia dróg, parkingów itp. Zwiększenie areału terenów zabudowanych i utwardzonych w nieznacznym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Na większości terenów nie będzie kontynuowana gospodarka rolna. Użytki rolne zostaną zabudowane. Zwraca się uwagę, że grunty przeznaczone do zabudowy zostały wyłączona z produkcji rolnej na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie zachowuje się część terenów rolnych w dotychczasowym użytkowaniu.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ustalenia planu spowodują przyrost terenów zabudowanych, a tym samym nowych, punktowych emitorów zanieczyszczeń. Emisja będzie powodowana spalaniem nośników energii cieplnej na potrzeby ogrzewania budynków, możliwe są także emisje zanieczyszczeń z sektora przemysłowego. Wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji. W planie wprowadzono obowiązek stosowania paliw płynnych, stałych o niskim zasiarczeniu lub odnawialnych źródeł energii.

Tereny zabudowane mogą generować dodatkowy ruch samochodowy, który będzie źródłem emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych. Wielkość emisji będzie uzależniona od liczby samochodów, na którą wpływ będzie mieć atrakcyjność terenów jako celu podróży.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zabudowa terenu zmniejszy możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny w dalszym ciągu kształtowany będzie przez ruch odbywający się istniejącymi ulicami. Oprócz tego pojawiają się nowe odcinki dróg dojazdowych i wewnętrznych. Pojawienie się obiektów może generować dodatkowy, większy niż obecnie ruch samochodowy, co może przełożyć się na zwiększenie emisji hałasu do otoczenia.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zabudowanie oraz utwardzenie części powierzchni terenów ograniczy infiltrację wód opadowych i roztopowych zmniejszając zasilanie wód gruntowych na terenach zainwestowanych. Powstałe na terenie opracowania ścieki komunalne będą odprowadzane do sieci kanalizacji, za pośrednictwem której trafią do miejskiej oczyszczalni. Takie rozwiązanie nie spowoduje pogorszenia jakości występujących w mieście i gminie wód powierzchniowych i podziemnych. Zaznacza się, że do czasu rozbudowy sieci kanalizacji na terenach mieszkaniowych i usługowych, ścieki będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich

nieprawidłowa eksploatacja lub awarie, będą tworzyć zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Wprowadzenie zagospodarowania na przedmiotowym terenie nie będzie ingerować w ciek Krapiel i zbiorniki wód stojących.

Ocenia się, że przyjęte w projekcie planu rozwiązania nie będą tworzyć przeszkody dla osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów gminy w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych (w szczególności dróg) gwarantują ustalenia planu, jak również przepisy szczególne.

Na terenie opracowania nie przewiduje się możliwości realizacji funkcji mogących w sposób szczególnie negatywny wpłynąć na jakość wód, np. składowisk odpadów, stacji paliw. Nie sytuuje się również wielkich ferm hodowlanych, zakładów przemysłowych i innych przedsięwzięć o dużej szkodliwości dla wód. Zagrożeniem dla jakości zasobów wód podziemnych są miejsca składowania nawozów i środków ochrony roślin bez zabezpieczenia podłoża przed wsiąkaniem zanieczyszczeń do gruntu, a także nadmierne zużycie środków ochrony roślin i nawozów rolnictwie. Tego typu ustalenia uzależnione są od kultury rolnej i wykraczają poza zakres przedmiotowy analizowanego dokumentu.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

W wyniku realizacji postanowień planu nastąpi przeobrażenie krajobrazu. Tereny niezainwestowane zostaną przekształcone w krajobraz o charakterze mieszkaniowym i usługowym. Projektowane tereny będą nawiązywać do zabudowy istniejącej w ich otoczeniu. Jednocześnie zachowuje się atrakcyjne krajobrazowo wnętrze doliny Krapieli wraz z towarzyszącymi jej terenami zieleni i zbiornikami wodnymi. Tereny te pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu.

W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych.

Wprowadza się ochronę środowiska kulturowego poprzez ustanowienie strefy ochrony konserwatorskiej. Obowiązuje w niej m.in. utrzymanie zasadniczych elementów historycznych układu przestrzennego, zachowanie i rewaloryzacja obiektów o wartościach kulturowych oraz docelowe usunięcie lub przebudowa obiektów dysharmonijnych.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone kategorie przeznaczenia i funkcji terenu zasadniczo wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców gminy. Istotne będzie podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych oddziaływań ze strony terenów usługowych na tereny mieszkaniowe.

Emisje hałasu powodowanego przejazdami samochodów oraz emisje zanieczyszczeń do atmosfery nie powinny być na tyle duże, żeby w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na jakość zdrowia mieszkańców. W planie przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska terenów mieszkaniowych.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Na badanym terenie oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie w chwili obecnej nie są planowane przedsięwzięcia mogące stanowić źródło negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym. Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak wzrost ilości terenów zainwestowanych w tej części gminy, może w przyszłości powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie planu miejscowego poza obszarem opracowania

Zagospodarowanie na badanym obszarze będzie powodować oddziaływanie na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze wzrostem zużycia energii elektrycznej i wody z sieci wodociągowej. Powstałe odpady oraz ścieki będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w otoczeniu poszczególnych obszarów (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na przedmiotowym obszarze.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Na przedmiotowym terenie nie znajdują się obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Nie stwierdza się również występowania cennych siedlisk przyrodniczych, a także stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Ocenia się, że planowane funkcje terenów zaprezentowane w projekcie planu nie będą powodować negatywnych oddziaływań na przedmiot i cele ochrony obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty „Dolina Krąpiele”. Obszar ten powiązany jest przyrodniczo z obszarem planu za pośrednictwem doliny rz. Krąpiele, które pełni rolę korytarza ekologicznego. Jak wykazano, zainwestowanie w postaci planowanych terenów ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, wraz z terenami drogowymi i infrastruktury technicznej, nie będzie negatywnie oddziaływać na tereny dolinne. Nie nastąpi ingerencja w zieleń porastającą sąsiedztwo rzeki, zachowane zostaną również mogące stanowić ostoję dla fauny zbiorniki wodne. Plan miejscowy nie narusza się zasad

zagospodarowania obowiązujących na obszarze Natura 2000. Nie nastąpi ingerencja w przedmioty ochrony tego obszaru – siedliska przyrodnicze i chronione gatunki zwierząt. W planie przyjęto korzystne rozwiązania chroniące środowisko przyrodnicze.

Ocenia się, że postanowienia planu miejscowego nie tworzą przeszkód dla objęcia wyróżniających się elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu ochroną w postaci obszaru chronionego krajobrazu i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Planowana ekstensywna zabudowa nie spowoduje pogorszenia wartości przyrodniczej i krajobrazowej środowiska.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z przyjętymi założeniami, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej (Tabele 2-4), a także na załączniku graficznym do niniejszego opracowania.

Tab.2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny wód powierzchniowych.

Oddziaływanie pod względem:							
Oddziaływanie na:	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywność i przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny przewidziane pod zainwestowanie oraz układ drogowy.

Oddziaływanie pod względem:							
Oddziaływanie na:	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu MPZP

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatu stargardzkiego, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument (Wójt Gminy Stargard) prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania

mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych (w tym odnawialnych) źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji lub podłączenie budynków do zcentralizowanej sieci ciepłowniczej;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora.

Planowana w południowej części obszaru planu zabudowa mieszkaniowo-usługowa znajdywać się będzie w niedalekiej odległości od drogi ekspresowej S10. W celu ograniczenia potencjalnych uciążliwości związanych z emisją hałasu proponuje się wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej przy granicy terenów przewidzianych pod zainwestowanie lub utworzenie ciągu zabudowy złożonej z obiektów nie wymagających ochrony przed hałasem (np. usług). Zabudowa taka stanowić będzie osłonę przed potencjalnymi uciążliwościami związanymi z emisją hałasu.

Uznaje się, że pozostałe przyjęte w projekcie planu rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy Stargard. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego rozważane były różne warianty rozwiązań, które dotyczyły m. in. problematyki komunikacji, sposobu rozmieszczenia terenów w przestrzeni, ustalenia proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a powierzchnią biologicznie czynną, a także rozwiązań z zakresu systemów infrastruktury technicznej. Wszystkie rozważane koncepcje projektowe były analizowane pod kątem potencjalnego oddziaływania na środowisko. Poszczególne rozwiązania nie różniły się od siebie w zasadniczy sposób pod względem wpływu na środowisko. Ustalenia analizowanego projektu są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy i wykorzystują instrumenty planistyczne służące zrównoważonemu rozwojowi terenów gminy.

8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami

Dla dokumentów planowania przestrzennego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumentu na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

1. Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 - Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 - Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.
2. Umowy międzynarodowe:
 - porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
 - porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłęk żywiolowych,
 - porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000.

Biorąc pod uwagę specyfikę omawianego dokumentu, najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru opracowania i terenów do niego przyległych.

Dokumentu na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą:

1. II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
2. Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.
3. Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu

na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

4. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
5. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę omawianego dokumentu, najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru opracowania i terenów do niego przyległych.

Projekt planu odnosi się do celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, a także obszarów chronionych, ustalonych w „Planie zagospodarowania dorzecza Odry”. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Dla wód podziemnych ustalono następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

W projekcie planu przyjmuje się rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową. Rozwiązania te należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu

wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów gminy w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Sposób odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych (w szczególności dróg) gwarantują ustalenia studium, jak również przepisy szczególne.

Na terenie opracowania nie przewiduje się możliwości realizacji funkcji mogących w sposób szczególnie negatywny wpłynąć na jakość wód, np. składowisk odpadów, stacji paliw. Nie sytuuje się również wielkich ferm hodowlanych, zakładów przemysłowych i innych przedsięwzięć o dużej szkodliwości dla wód. Zagrożeniem dla jakości zasobów wód podziemnych są miejsca składowania nawozów i środków ochrony roślin bez zabezpieczenia podłoża przed wsiąkaniem zanieczyszczeń do gruntu, a także nadmierne zużycie środków ochrony roślin i nawozów rolnictwie. Tego typu ustalenia uzależnione są jednak od kultury rolnej i wykraczają poza zakres przedmiotowy planu.

Utrzymanie odpowiedniej jakości wód ma istotne znaczenie dla zachowania zasobów wód podziemnych, które stanowią źródło zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia wyszczególnione są w art. 4 ust. 113 ustawy Prawo wodne. Spośród innych obszarów chronionych wymienionych w tym artykule wskazać należy formy ochrony przyrody, dla których prawidłowego funkcjonowania ważne znaczenie będzie mieć utrzymanie wód w jak najlepszym stanie.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym Święte gmina Stargard. Głównym celem opracowania projektu planu jest przeznaczenie części terenów niezabudowanych (tereny użytków rolnych) na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. W planie miejscowym ustala się podstawowe wymagania dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Definiuje się również zasady ochrony środowiska kulturowego, sposób zagospodarowania terenów oraz zasady ich wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Zachowuje się w obecnym stanie dolinę rz. Krąpiel wraz z jej obudową biologiczną, a także część terenów rolnych.

W przyszłym zagospodarowaniu zakłada się likwidację części terenów rolnych i zabudowę terenu obiektami mieszkaniowymi i usługowymi. Wprowadzenie zagospodarowania zniszczy pokrywę glebową i zmniejszy areal powierzchni biologicznie czynnej. W przyszłości mogą wystąpić emisje hałasu drogowego. Za pogorszenie jakości środowiska odpowiadać również mogą emisje zanieczyszczeń atmosferycznych. Funkcjonowanie nowych form działalności wiąże się z większym niż dotychczas poborem wody oraz koniecznością odbioru ścieków i odpadów, co będzie odczuwalne poza obszarem planu. Zmiany w świecie przyrody polegać będą na likwidacji części istniejących zbiorowisk roślinnych i zastąpienie ich zielenią urządzoną o charakterze dekoracyjnym. Przestrzeń zabudowana nie będzie stwarzać korzystnych warunków dla rozwoju roślin i bytowania zwierząt.

Uznaje się, że przyjęte w planie rozwiązania skutecznie będą ograniczać niekorzystny wpływ nowych inwestycji na środowisko, w szczególności z zakresu minimalizacji hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Przeprowadzona ocena wykazała brak negatywnego oddziaływania na tereny przyrodniczo cenne – obszar Natura 2000 oraz planowane obszary chronione. Zachowuje się istniejące przebieg rzeki Krąpiel i mniejszych cieków, a także towarzyszącą im zielen. Plan miejscowy został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych w gminie Stargard. Efektywne i pełne

wdrożenie ustaleń projektowanego dokumentu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym.

10. Wykorzystane materiały

1. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie ewidencyjnym Święte gmina Stargard, R. Odachowski, Wrocław 2014.
2. „Waloryzacja przyrodnicza gminy Stargard Szczeciński”, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 1999 r.,
3. „Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego”, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, luty 2010 r.,
4. Dane umieszczone na portalu GeoPrzyroda.pl realizowanym przez Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie wraz z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Szczecinie,
5. „Program ochrony środowiska powiatu stargardzkiego na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2013-2016”,
6. Ekofizjografia sporządzona dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stargard Szczeciński obejmującej część obrębu geodezyjnego Święte, mgr Jerzy Tokarski, BIURO STUDIÓW I PROJEKTÓW EUROPEJSKICH S.C. ul. Żubrów 3, Szczecin, listopad 2010 r.,
7. Prognoza oddziaływania na środowisko do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona na potrzeby zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Stargard Szczeciński obejmującej część obrębu geodezyjnego Święte, mgr Jerzy Tokarski, BIURO STUDIÓW I PROJEKTÓW EUROPEJSKICH S.C. ul. Żubrów 3, Szczecin, listopad 2010 r.,
8. Prognoza oddziaływania na środowisko skutków wpływu ustaleń zmian w planie na środowisko przyrodnicze - zmiana w planie zagospodarowania przestrzennego gm. Stargard Szczeciński. Obręb geodezyjny Święte, mgr inż. Jarosław Zieńko, Szczecin 2001,
9. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy zagrożenia powodziowego, dostępne na stronie internetowej <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>,
10. Publikacje dotyczące stanu środowiska w województwie zachodniopomorskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie na stronie internetowej <http://www.wios.szczecin.pl/>,
11. Materiały kartograficzne udostępnione na stronie internetowych <http://maps.geoportal.gov.pl> oraz Portal mapowy gminy Stargard Szczeciński <http://stargardszczecinski.e-mapa.net/>,
12. Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

Inne, nie wymienione w powyższym spisie pozycje podane są w tekście.